

SPEKTRUM

Časopis zo života rímskokatolíckej farnosti Vítaz

ročník 22
September 2021
číslo 7

**Dobro sa robí
bez zbytočného rozruchu**

Myšlienky pápeža Františka k evanjeliu 23. NE v roku „B“

„Sme povolaní opakovať zázrak „Effeta.“

„Ježiš koná vždy s diskretnosťou. Nechce na ľudí zapôsobiť, nehladá svoju popularitu alebo úspech; chce iba robiť dobro iným ľuďom,.... Týmto prístupom nás učí tomu, že *dobro sa robí bez zbytočného rozruchu*, bez predvádzania sa, bez „vytrubovania“. Dobro sa robí v tichosti.“

„Ježiš vložil svoje prsty do uší hluchonemého a potom sa mu poslinenými prstami dotkol jazyka. Tento úkon je odkazom na vtelenie. Boží Syn je človekom plne začleneným do reality ľudí: stal sa človekom. Preto vie pochopiť žalostný stav druhého človeka a zasahuje gestom, do ktorého je zapojená jeho vlastná ľudská podstata.“

„K zázraku dochádza vďaka jeho spojeniu s Otcom: práve preto pozdvihol oči k nebu. Potom vzdychol a vyriekol rozhodujúce slovo: „Effeta“, čo znamená „Otvor sa“. Na to hluchonemý človek okamžite ozdravel: otvorili sa mu uši, rozviazal sa mu jazyk. Ozdravenie bolo pre neho akým si „otvorením sa“ voči iným a voči svetu.“

„Evanjeliový príbeh zdôrazňuje potrebu *dvojakého uzdravenia*. V prvom rade je to uzdravenie z choroby a telesného trápenia, aby sa telu prinavrátilo zdravie, aj keď tento cieľ nie je v horizonte pozemského života úplne dosiahnuteľný, napriek mnohému úsiliu vedy a medicíny. Avšak je tu aj druhé uzdravenie, a možno i ťažšie, a tým je uzdravenie zo strachu. Uzdravenie zo strachu, ktorý nás núti odsúvať na okraj spoločnosti chorých, trpiacich a postihnutých ľudí.“

Ježiš nám vyjaviť tajomstvo zázraku, ktorý môžeme opakovať i my, stanúc sa tak aktívnymi vykonávateľmi toho slova „Effeta“, „Otvor sa“, ktorým prinavrátil reč i sluch hluchonemému. Ide o otvorenie sa potrebám našich bratov, ktorí trpia a potrebujú našu pomoc, čím unikneme egoizmu a uzavretosti srdca. Je to vlastne samotné srdce, tá najhlbšia podstata človeka, čo prišiel Ježiš „otvoriť“, oslobodiť, aby človek dokázal žiť vzťah s Bohom a inými ľuďmi v plnosti.“

„Nech nám Panna Mária, ktorá sa úplne „otvorila“ Pánovej láske, vyprosí, aby sme každý deň vo viere zažívali zázrak toho „Effeta“, aby sme žili v spoločenstve s Bohom a s bratmi.“

(Príhovor Svätého Otca Františka pri modlitbe Anjel Pána 9. septembra 2018)

27. jún 2021 - doplnenie Farskej ekonomickej rady v Ovcí

OBSAH

Úvodník 2

KATECHÉZA

Pastiersky list KBS 4

Duchovná príprava 6

Homília, 24. nedeľa 8

Homília, 25. nedeľa 10

Homília, 26. nedeľa 12

Homília, 27. nedeľa 14

NÁZORY A SVEDECTVÁ

Dnes potrebujeme prorocko 16

Posolstvo Sv. Otca Františka 17

Kto sa ma to dotkol? 20

Detský letný tábor 21

SPEKTRUM MLADÝCH

Ahoj, deti! 24

Máš problém? (97. časť) 25

Trampoty v manželstve (155. časť) 27

Ohlášky 28

Stalo sa, stane sa 29

Prehľad bohoslužieb 29

SNÍMKY

Titulka: zdroj TK KBS/ SPC

Vnúťorná predná: E. Jenča

Vnúťorná zadná: animátori

Vonkajšia zadná: animátori

SPEKTRUM**Vydáva:**Rímskokatolícky farský úrad
vo Víťaze pre vnútornú potrebu**Za vydanie zodpovedá:**

d. o. Marek Hnat so spoločnosťou redakcie

Jazyková úprava: Anna Blížmanová**Grafika:** Martin Magda sr.**Redakčný tím:** † d. o. Ján Biroš, Zuzana
Forišová, Martina Gondová, Žofia Jenčo-
vá, Mária Magdová, Monika Magdová, Peter
Stašik, Melánia Tkáčová, Blažej Vaščák**Kontakty:** Tel.: 051/79 16 235; 79 16 116e-mail: vítaz@rimkat.sk, spektrum@rimkat.skwww.farnostvítaz.sk

IBAN SK36 0900 0000 0050 3744 5647

Redakcia si vyhradzuje právo úpravy textov.

snímka: M. Magda

Pane, nauč nás**Pane, nauč nás vychádzať zo seba samých****a vykročiť na cestu hľadania pravdy.****Nauč nás ísť a vidieť,****nauč nás počúvať,****aby sme v sebe nepestovali predsudky,****aby sme nerobili urýchlené závery.****Nauč nás ísť tam, kde nikto nechce ísť,****nájsť si čas na to, aby sme pochopili****a sústredili sa na podstatné,****aby sme sa nenechali rozptyľovať zbytočnosťami,****dokázali odlíšiť klamné zdanie od pravdy.****Daj nám milosť spoznať tvoje príbytky vo svete****a čestne vyrozprávať, čo sme videli.***V Ríme pri sv. Jánovi v Lateráne, na vigíliu liturgickej spomienky na sv. Františka Saleského**František*

Pastiersky list KBS pri príležitosti návštevy pápeža Františka na Slovensku

Drahí bratia a sestry!

Príprava na návštevu známych osobností si vždy vyžaduje veľké organizačné nasadenie značného počtu ľudí, a to pred zrakmi celej spoločnosti. Prirodzenou súčasťou sú aj výmeny názorov; nechýbajú napätia ani otázky, ktoré vyplývajú z postupujúceho času a vývoja konkrétnej situácie.

Potom však nastáva moment, keď si všetci ľudia dobrej vôle uvedomia, že príchod očakávaného hosťa je už celkom bezprostredný; že on sám je tak blízko – priam pred našimi dverami. Je to moment, keď sa má všetko stíšiť a sústrediť na samotné stretnutie s ním.

Cez zážitok osobnej prítomnosti človek odrazu pochopí, čo je práve „tu a teraz“ naozaj podstatné, naozaj dôležité. Takéto precitnutie je ovocím mnohých tichých modlitieb a obiet na úmysel duchovného úžitku stretnutí so Svätým Otcem.

O niekoľko dní pápež František vystúpi z lietadla a prvýkrát sa dotkne slovenskej zeme.

Aká je základná motivácia jeho cesty, to Svätý Otec vlastne už sám povedal: ako nástupcovi svätého Petra mu „Pán Ježiš zveril úlohu posilňovať bratov vo viere“ (stojí v Apoštolskom liste Svätého Otca Františka všetkým zasväteným osobám pri príležitosti Roku zasväteného života, 2014). S týmito slovami – a s celou duchovnosťou Svätého Otca – hlboko rezonuje aj motto a logo jeho návštevy na Slovensku: Na ceste za Ježišom s Máriou a Jozefom. Pápež František, mariánsky ctiteľ, ktorý vyhlásil Rok svätého Jozefa, nás teraz prichádza posmeliť k ešte hlbšej viere v Ježiša; Ježiša živého a účinne prítomného, každému osobne blízkeho.

V sile prítomného okamihu budeme – vedení Duchom Svätým – vnímať výnimočnosť pápežovho posla. A to aj podľa náplne stretnutí v rôznych lokalitách Slovenska.

Ako Kristovho veľkňaza: pri slávení svätej omše v Šaštíne a božskej liturgie svätého Jána Zlatoústeho v Prešove.

Ako pontifika - staviteľa mostov: počas ekumenického stretnutia s predstaviteľmi cirkví a pri pamätníku holokaustu v Bratislave.

Ako dobrého pastiera periférií medzi sestrami Matky Terezy v Petržalke a medzi Rómami na Luníku.

Ako brata a učiteľa aj apoštola: pred biskupmi, kňazmi a zasvätenými osobami v bratislavskej Katedrále svätého Martina, aj pred mladými na košickom štadióne Lokomotíva.

Všade budeme pápeža Františka vnímať ako Petra – Skalu: veď všetci potrebujú vedieť, čo nám Boh zjavil, čo treba veriť, čo od nás Boh žiada a ako sa máme správať. Prioritne v otázkach pravej viery a mravov –, čo je nenahraditeľná úloha pápeža.

Jedným z prejavov duchovne vnímať srdca je aj osobná prítomnosť na stretnutiach so Svätým Otcem. Sme si plne vedomí toho, aká komplikovaná je situácia v tomto smere. O to väčší sa však obraciame na tých, ktorým by k osobnej účasti nič nebránilo. Pozývame vás a povzbudzujeme: prineste nutnosť registrácie ako obetu za Cirkev aj spásu nesmrteľných duší – a prídte osobne vytvoriť spoločenstvo jednoty bratov a sestier, ktorí chcú s Máriou a Jozefom kráčať na ceste za Ježišom. Nezostaňte doma, drahí bratia a sestry. Príďte! Bratislava, Prešov, Košice aj Šaštín vás s radosťou očakávajú!

Samozrejme, vnútorný pokoj a otvorené srdce vyprosujeme aj všetkým vám, ktorí budú z akýchkoľvek dôvodov sprevádzať pápeža Františka prostredníctvom médií. Aj vy budete súčasťou spoločenstva zomknutého túžbou – načerpať silu z pápežových slov na autentický život kresťanov v modernej spoločnosti.

Bez rozdielu všetci si chceme – inšpirovaní pápežom Františkom – priznať aktuálnosť Ježišových slov v evanjeliu dnešnej nedele. A dať si zároveň vážne predsavzatie: – nikdy neopustiť Božie prikázanie kvôli ľudským obyčajom a náukam; nechceme Pána „chváliť perami“, ale pritom srdcom vzdialeným od neho (porovnaj Marek 7, 6-8). Chceme mu byť nablízku, opravdivo, nie iba navonok, ale celým srdcom.

Blížkosť Ježišovi, to je vlastne cesta Panny Márie; cesta s Pannou Máriou. Pápež ju bude na Sloven-

sku stretávať viacnásobne. V bratislavskej svätomartinskej katedrále bude prechádzať okolo oltára Sedembolestnej; v Prešove bude Svätý Otec korunovať ikonu Klokočovskej Presvätej Bohorodičky; a táto cesta pod ochranou Božej Matky sa završí v šaštínskej Národnej mariánskej svätyni, pri Bazilike Sedembolestnej Panny Márie.

Milí bratia a sestry, zverujeme putovanie pápeža Františka po Slovensku i samotného Svätého Otca pod ochranu Panny Márie. Nech nám ako naša patrónka a naša Matka spolu so svätým Jozefom vyprosuje, aby sme sa ešte viac primkli k Ježišovi a prijali ho do hĺbky srdca ako nášho osobného Spasiteľa a Vykupiteľa.

Náš pastiersky list preto zakončíme modlitbou najvyššieho pastiera Cirkvi, pápeža Františka. Predniesol ju na záver svojej meditácie o siedmich bolestiach Bohorodičky:

„Vďaka za to, že si prijala stať sa Matkou, keď ti to povedal anjel. A vďaka za to, že si prijala stať sa Matkou, keď ti to povedal Ježiš.“ (Homília „Sedembolestná Panna Mária, učeníčka a Matka“, 3. apríla 2020). Sedembolestná Panna Mária, oroduj za nás!

Tešíme sa na vás počas návštevy Svätého Otca na Slovensku!

Zo srdca vám žehnajú všetci slovenskí otcovia biskupi.

ilustračná snímka: M. Magda

Duchovná príprava na príchod pápeža Františka

Myšlienky pápeža Františka k evanjeliu dňa od 6. do 11. septembra 2021

Myšlienky pápeža Františka, 6. 9.

Pondelok 23. týždňa v Cezročnom období (Lk 6, 6-11)

„Nemožno hovoriť: ‚Dúfam v život, dúfam v Boha‘, ak nepovieš: ‚Mám nádej v Ježišovi, v Ježišovi Kristovi, jeho živej osobe, ktorá teraz prichádza v Eucharistii, ktorá je prítomná v jeho slove‘. To by nebola nádej, ale dobrá nálada, optimizmus...“

(Homília z 9. 9. 2013)

Myšlienky pápeža Františka, 7. 9.

Sv. Marka Križina, Melichara Grodzieckiego a Štefana Pongrácza, mučeníkov (Lk 6, 12-19)

„Ježiš je osoba, človek, ktorý má telo ako my, ale oslávené. Ježiš má rany na rukách, na nohách a boku a keď sa za nás prihovára, ukazuje Otcovi túto cenu ospravedlnenia, prihovára sa za nás akoby vravel: »Otče, nech to nevyjde nazmar!«.“

(Homília z 28. 10. 2013)

Myšlienky pápeža Františka, 8. 9.

Narodenie Preblahoslavenej Panny Márie, sviatok (Mt 1, 1-16. 18-23)

„Dnes môžeme hľadiť na Pannu Máriu, maličkú, svätú, bez hriechu, čistú, predurčenú, aby sa stala Matkou Božou, a tiež pozrieť na príbeh, ktorý je za nami, taký dlhý, trvajúci storočia a môžeme sa pýtať: ‚Ako ja kráčam mojím príbehom? Nechám Boha, aby išiel so mnou? Dovolím, aby on kráčal so mnou, alebo chcem ísť sám?‘“

(Homília z 8. 9. 2014)

Myšlienky pápeža Františka, 9. 9.

Štvrtok 23. týždňa v Cezročnom období (Lk 6, 27-38)

„Ak nerobím tieto štyri veci - milovať nepriateľov, robiť dobre tým, čo ma nenávidia, žehnať tým, čo ma preklínajú a modliť sa za tých, čo ma potupujú – nie som kresťanom? Nie, si kresťanom, pretože si prijal krst, avšak nežiješ ako kresťan. Žiješ ako pohan, podľa ducha sveta.“

(Homília z 13. 9. 2018)

Myšlienky pápeža Františka, 10. 9.

Piatok 23. týždňa v Cezročnom období (Lk 6, 39-42)

„Kto druhého napomína skutočne bratsky, pociťuje bolesť, lebo to robí s láskou, v pravde a v pokore. Napomínanie s potešením nie je od Boha.“

(Homília z 12. 9. 2014)

Myšlienky pápeža Františka, 11. 9.

Spomienka Panny Márie v sobotu (Lk 6, 43-49)

„Ten, kto sa zverí Pánovi, bude vždy v bezpečí, lebo jeho základy sú na skale.“

(Homília z 5. 12. 2019)

14. september 2021

STRETNÍ PÁPEŽA

Štadión TJ Lokomotíva
Košice

Stretnutie mladých s pápežom Františkom

Svedectvá mladých, dialóg so Svätým Otcom a príhovor Svätého Otca

- 11.00 Svätá omša**, celebruje Mons. Dominik kardinál Duka, pražský arcibiskup
- 12.00** Bubnová šou Batida, MaranaTha Prešov – chvály s vlajkovaním, Janais, Katka Koščová a sláčikové kvarteto
- 14.00 Úvodný blok „Blahoslavená Anna Kolesárová“**
Posledné slová blahoslavenej Anky boli „Ježiš, Mária, Jozef“; Scénický tanec Slza radosti v réžii Petra Weincillera, Zuzana Eperješiová z Tvorivej skupiny Poetica musica
- 14.30 Prvý blok „S Máriou“**
Matka Božia, Patrónka Slovenska, ktorú si prichádza uctiť aj pápež František; Svedectvo sr. Lamiye Jalilovej, Dominika Gurbaľová, Martin Augustus Dvornický
- 14.50 Druhý blok „S Jozefom“**
Svätý Jozef, starostlivý ochranca, ktorý nám v tomto roku pripomína Otcovské srdce; Svedectvo Jula Slováka, Martin Augustus Dvornický
- 15.15 Tretí blok „Na ceste za Ježišom“**
Svätý Otec František sprítomňuje Ježiša – stredobod dejín a sveta; Modlitba Korunky Božieho milosrdenstva a poklona Svätému Krížu; Spojený mládežnícky zbor zo Sniny, Godzone projekt – kapela eSPé, PiarMusic a ďalší
- 16.15 Príprava na príchod Svätého Otca**
Zbor sv. Cecílie s hosťami a s orchestrom
- 16.45 OFICIÁLNY PROGRAM STRETNUTIA SO SVÄTÝM OTCOM FRANTIŠKOM**
Hymna stretnutia „Zdvíhajme svet“ – Sima Magušinová, Martin Husovský a Zbor sv. Cecílie s orchestrom;
Príchod Svätého Otca v papamobile
Svedectvá mladých, dialóg so Svätým Otcom a príhovor Svätého Otca Františka
- 18.00 Záverečný blok**
Sima Magušinová a sláčikové kvarteto, Komajota, Lamačské chvály a Dávid Janočko

KATECHÉZA

Homília na 24. nedeľu v roku "B"
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Čo to pomôže, ak niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky?

**Milí veriaci,
bývajú veriaci, kto-
rý sa modlia, chodia
do kostola, ku svia-
tostiam, ale okolitý
svet ich nezaujíma.
Pre okolitý svet majú
oči zatvorené. Opravu-
je sa kostol: „To je zá-
ležitosť farára“. V su-
sedstve by starší dô-
chodcovia potrebovali
pomoc pri kosení sena
na záhrade: „Ale ved'
majú deti“. Čo na tom,
že od nich bývajú d'a-
leko, nech im pomôžu
ich deti. Bolo by po-
trebné ísť navštíviť
známeho v nemocnici:
„Ale ja mám dosť svo-
jich bolestí...“ a takí-
to ľudia sa považujú
za dobrých kresťanov,
ved' sa modlia a cho-
dia na nedeľné sväté
omše.**

Možno, že sa takíto kresťania začali ukazovať už v apoštolských dobách, keď sv. Jakub napísal: „Čo to pomôže, ak niekto hovorí, že má vieru, ale nemá skutky? Môže takáto viera spasiť?“ A dáva k tomu konkrétny príklad. Svoje napomenutie končí apoštol slovami: „Ja ti zo svo-

jich skutkov môžem dokázať svoju vieru.“

Katolícka cirkev môže so svätým Jakubom opakovať, že svojimi skutkami dokazuje aj vieru. Keď máme štátne skúšky s povinnou a bezplatnou dochádzkou, dobre vybavené nemocnice s bezplatnou liečbou, domovy dôchodcov pre starých občanov, pripomeňme si, že tomu vždy tak nebolo a že bolo dosť chudákov, ktorí sa triasli zimou a hladovali. V týchto dobách ukazovala Cirkev svoju vieru v skutkoch lásky a milosrdenstva.

Strašnou metlou ľudstva bývalo otroctvo, ktoré existovalo nielen v pohanských dobách. Veď pražský biskup sv. Vojtech si znepriatelil veľmožov v Čechách, keď im vytýkal, že kresťanských zajatcov predávali saracénom (názov pre Turkov či Arabov) do otroctva. V staroveku sa našiel mladý francúzsky kňaz Ján z Mathy (narodený v roku 1160), ktorý spoločne s Félixom z Valois založil rád trinitárov pre vykupovanie kresťanských otrokov v Severnej Afrike. Koľko dobra tento rád vykonal, koľko otrokov vykúpil!

Čo znamená chudoba, choroba bez lekárov a liekov, umieranie na ulici, o tom nám mohla rozprávať nositeľka Nobelovej ceny Matka Tereza z Kalkaty. Takéto pomery bývali kedysi bežné aj v Európe. Ale našiel sa Portugalec, ktorý poznal život z mno-

hých stránok, Ján z Boha (narodený v roku 1495), ktorý založil laický rád Milosrdných bratov pre ošetrovanie chorých. To boli prvé všeobecné a bezplatné nemocnice. Aj v Prahe, Brne a Bratislave pôsobili ešte za prvej republiky Milosrdní bratia a dodnes pôsobia vo svete.

Veselý svätec Ríma Filip Neri (1515) odvádzal deti a mládež od hriechu družnou zábavou: „Hrajte sa, smejte sa, radujte sa, len nehrešte.“ Jeho žiaci, učenici, založili kongregáciu oratoriánov, nadšencov, ktorí svoj život zasvätili deťom a mládeži, zvlášť tej, ktorá si doma neužila radosti.

Veľkým dobrodením je vzdelanie. Negramotnosť človeka ponízuje a ešte aj dnes je veľmi veľa ľudí negramotných. Vzdelanie bolo doménou majetných ľudí, boháčov. A zasa tu bola Cirkev, ktorá v osobe Jozefa Kalazanského v roku 1597 otvorila v Ríme prvú školu pre nemajetných chlapcov. Tento svätec začal dielo „zbožných škôl“, ktoré po stáročia viedli otcovia piaristi. Dnes sa ťažko chápe, koľko lásky a obetavosti bolo potrebných, aby sa chlapcom dalo vzdelanie, aj každodenný chlieb. Kto by nepoznal slávneho vychovávateľa mládeže, zakladateľa obrovského saleziánskeho dieľa, sv. Jána Don Bosca, ktorý zomrel v Turíne v roku 1888? Koľko tisíc chlapcov zachránil pred

mravným spustnutím Bosco, jeho spolupracovníci a nasledovníci?

Aj keď sa vo svete toho veľa zmenilo, kresťanská láska pomáha trpiacim a chudobným vo všetkých zemiach sveta, predovšetkým v rozvojových krajinách. Starostlivé rádové sestry sa starajú o chorých v nemocniciach, o siroty v sirotincoch, o starých v domovoch dôchodcov. Matka Tereza a jej sestry Lásky pracujú už v niekoľkých zemiach. Francúzsky katolík Foillerau až do svojej smrti pred niekoľkými rokmi burcoval svedomie sveta pre malomocných. MUDr. Albert Schweitzer a iní lekári a lekárky opustili Európu, aby liečili černochoch v buši. CIRKEV TAKTO UKAZUJE SVOJU VIERU V SKUTKOCH LÁSKY.

A čo my? Uspokojíme sa konštatovaním, že proti nevedomosti máme všeobecné školstvo, proti chorobám máme vyspelé zdravotníctvo, chudobných nemáme a tak sa nemôžeme prejavíť? Vďaka Pánu Bohu za to, že chudobných, žobrákov nemáme, ale lásku ukázať môžeme a musíme. Návšteva chorých, pomoc starším, invalidným, vytváranie spoločenstva Božích detí.

Jeden bývalý katolík prehlásil: „U sektárov som našiel to, čo som hľadal a potreboval – SPOLOČENSTVO“. Iste, všetci tu prítomní veríme, snažme sa ešte, aby sme tú svoju vieru ukázali životom a skutkami. Premyslime si, čo nám to dnes povedal sv. Jakub, apoštol. Amen.

snímka: animátori detského tábora

KATECHÉZA

Homília na 25. nedeľu v roku "B"
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Najväčšia múdrosť je starať sa sám o seba“

Milí veriaci,
spisovateľ Karel Klostermann vo svojom románe V šumavskom raji opisuje osudy sedliaka Podhamerského. Je to pyšný a bezohľadný človek. Jeho životnou filozofiou je rozmnožovanie majetku, peňazí a slávy rodu. Podhamerský je len jeden na svete a v tomto duchu vychováva aj svoje deti. S obľubou im hovorí: „Najväčšia múdrosť je starať sa sám o seba.“ A tak príde chvíľa, že to tento Podhamerský pozná na sebe. Keď je v tiesni a zať je ochotný mu odpredať niekoľko fúr sena, najstaršia dcéra o tom nechce ani počuť. „Nech sa stará každý sám o seba“, povie dcéra otcovi do očí. Prostredná dcéra sa z vypočítavosti vydá za starého a bohatého vdovca. Bez hanby ho klame, podvádza a keď si našporí, našetrí dostatok peňazí, tak manžela opustí. O tejto rodine v plnej miere platí dnešné slovo apoštola Jakuba: „Kde vládne žiarlivosť a nevraživosť, tam je aj neporiadok a každé možné zlo.“

Nemyslíme si, že zlá múdrosť, neporiadok a nesprávne chápanie zmyslu života je len v románoch. Múdrosť sveta, sebeckosť, vypočítavosť, závisť drieme v každom z nás a keď ich nebudeme v sebe potláčať, preválí sa na nás a začneme nekresťansky žiť. Sebec vidí len seba, chce mať všetko a to len pre seba. Keď vidí, že sa blížnemu vedie trochu lepšie, začína mu závidieť a dokonca niekedy aj škodiť.

Bola raz jedna sudkyňa. Manželia žili šťastným životom. Potom sa medzi nimi začalo čosi kaziť. Manželka bola mĺkva, nervózna. Na priamu otázku manželka po príčine vytiahla niekoľko anonymov a ukázala ich manželovi. V listoch ju niekto varoval, že jej manžel má v zamestnaní inú. Manžel márne protestoval. Tieň podozrenia zostal. Manžel dostal nápad. V zamestnaní si vzal voľno a nenápadne sa vrátil a počúval za dverami. Keď počul šuchot pri poštovej schránke, otvoril dvere a chytil páchatelku, ktorou bola osamelá žena zo susedstva. Pred súdom sa vyhovárala, že je osamelá a závidela susedom ich šťastný život, preto ich manželstvo chcela rozbiť... Neplatí tu otázka sv. Jakuba: „Z čoho pochádzajú vojny a rozbroje medzi vami? Nie z vašich žiadostivostí, ktoré broja vo vašich údoch? Dychtíte a nemáte. Vraždíte a závidíte a pritom nemôžete nič dosiahnuť. Nič nemáte, lebo neprosíte. Prosíte a nič nedostávate, lebo zle prosíte: chcete to zneužiť na svoje náruživosti.“

Múdrosť tohto sveta nevedie človeka k pokoju ani k radosti, lebo stále po niečom túži, nikdy nie je spokojný, stále o niečo bojuje. Nedokáže sa ani poriadne modliť. Pokiaľ človek túži po opravdivom šťastí, musí sa učiť múdrosti, vychádzajúcej z Boha. Len tak je múdrosť „čistá, pokojná, mierna, poddajná,

plná milosrdenstva a dobrých skutkov...“

Zo života egyptských pustovníkov sa rozpráva rozkošná epizóda, príhoda. Mladík sa pridružil ku starým pustovníkom. Pokiaľ si nezvykol na samotu púšte, bolo mu smutno. Prišiel za starým pustovníkom a prosil: „Otče, cnie sa mi, chcel by som sa trochu rozptýliť, zahrať sa na chvíľu.“ Starec odpovedal: „Dávno som zabudol na hry. Snád si ty niečo vymyslíš.“ „Áno, otče,“ odvetil radostne mladík. „Zahrajme sa na hádku. Budeme sa vadiť. Položím medzi nás drievko a budeme sa o to drievko „vadiť“. Sadli si oproti sebe, položili si drievko medzi seba a starý pustovník začal: „To je moje drievko!“ „Nie!“ , vpadol mu do toho mladík. „To je moje drievko!“ Pustovník pokojne hľadel na mladíka, posunul mu drievko a povedal: „No, keď je tvoje, tak si ho vezmi.“ A bolo po hádke... To je tá múdrosť pochádzajúca zhora, ktorá nie je sebecká, nezávidí a ktorá sa zasa pozerá hore, kde vidí svoj cieľ. Človek, ktorý dosiahol takúto múdrosť, nedokáže žiť sám. Chce žiť pre druhých, chce druhých milovať, pomáhať, vytvárať spoločenstvo veriacich. Nebudem Vám pripomínať príklad svätcov, ktorí sa v živote riadili múdrosťou zhora.

Pripomeňme si život rehoľných sestier. Sú to múdre ženy, ktoré poznali múdrosť zhora a preto dokážu žiť pre blížnych, obe-

tovať im svoju silu, čas, zdravie. Šíria spravodlivosť a budujú pokoj, vystavaný na milosrdenstve. Opýtajte sa rehoľnej sestry, ako sa jej vedie. Nepočujete nárek, aký počujeme od ľudí tohto sveta. Sestra vám s úsmevom povie: „S pomocou Božou, dobre!“ Dokáže sa usmievať, lebo má v srdci Kristov pokoj.

Nuž, neučme sa vyznávať múdrosť sveta plnosťou sebeckva a nepokoja, ale učme sa múdrosti zhora, ako o nej dnes hovorí sv. Jakub, apoštol. To ona nás naučí konať dobro, žiť pre blízkych a naplní nás radosťou a pokojom.

Milosť a pokoj Pánov nám Cirkev praje každú nedeľu na privítanie na začiatku bohoslužby. Čo je to pokoj Pánov? Snáď pokoj od ľudí?... To nie, osamotenosť je zlá vec. Alebo snáď pokoj od práce? To tiež nie, nečinnosť je nudná. Pokoj je tam, kde sa ľudia snažia navzájom si porozumieť, vyjsť si v ústrety. A tak sa zamyslime: Čo šírim okolo seba ja? Som príčinou hnevu alebo vediem všetkých k pokoji? Amen.

snímka: animátori detského tábora

KATECHÉZA

Homília na 26. nedeľu v roku "B"
z prípravy kňaza + Jána Biroša

„Nehľadaj bohatstvo sveta, hľadaj krásu sveta“

Milí veriaci, deti, tiež si často predstavujete, čo by ste robili, keby ste boli veľmi bohaté? Keď som ako malý chlapec pásol husi alebo kravy, často som si maľoval krásy bohatého života: aký dom by som si postavil, aké oblečenie, aké hostiny, aké auto..., to by bol život, to by som bol šťastný! Hlavne mať veľa, veľa peňazí, hovorievali sme si ako deti.

Ale až v dospievaní som pochopil, že sv. Jakub má pravdu, keď má inú mienku o živote boháčov: je to život k plaču. Ich záso-by splesnivujú a zhnijú, ich peniaze tiež splesnivujú a zhnijú, pretože stratia svoju cenu stále stúpajúcou drahotou. Veru, nestačí k šťastiu zarábanie peňazí, keď ich človek nevie účelne použiť.

Niektorí ľudia si detinský názor na peniaze zachovávajú po celý život. Starká Pankrácová mala už 75 rokov a pri stretnutí si každému pošťazovala, ako ju bolí v krížoch, ako jej skáče v kĺboch. Ale beda, keď jej nato niekto povedal: „Babka, tak už ostaňte doma, prestaňte už chodiť na pole...“ Ten sa stal hneď jej nepriateľom. Jej spolupracovníč-

ky sa sťažovali, že musia robiť prácu aj za ňu, ale vedúci rastlinár si nechcel rozhnevať starkiných príbuzných a tak ju nechával chodiť do práce. Pokúšal sa pomôcť aj kňaz: „Babička, už vás to zmáha, nie ste už taká silná ako ostatní, už to nechajte. Starajte sa o vnúčatá, pestujte si záhradku, upratujte kostol...!“ Ale ani pán farár nepochodil, babka mu povedala: „Ja to pole nechám, rada ho nechám, ale až keď budem mať v knižke rovných 100 000 korún. To som si vždy, už ako malé dievča predstavovala, keby som tak mala sto tisíc. A ja ich už teraz naozaj čoskoro budem mať.“ A iste skoro mala, ale pohreb. Prišiel náhly nával krvi do hlavy v letnej horúčave a vyvrátila sa na poli. Príbuzní nešli za starenkou na pole, ale hľadať do jej chalupy vkladnú knižku. Našli ju, ale veľmi skoro sa o ňu prestali biť. Knižka bola totiž na heslo a heslo babka Pankrácová nikomu nepovedala.

Táto babička žila celý život v handrách. Prečo? Celý život len drelo, ani cukor si nikdy nekúpila. Prečo? Celý život myslela len na zarábanie peňazí a preto žila nadarmo. Túžba po hromadení peňazí nevedie len k prázdnote života, k rozvráteniu charakteru. Ten, kto pracuje iba kvôli peniazom, ten bude ochotný urobiť pre peniaze všetko, stane sa nástrojom akejkoľvek zlej veci, len keď za to dostane zaplatené. Stane sa zlodejčikom, klamárom, lupi-

čom a zradcom.

Zlým boháčom nie je človek preto, že má peniaze, ale preto, že peniaze majú jeho. Nie peniaze slúžia človekovi, ale človek slúži peniazom, je ich otrokom. Kresťan sa nenechá oslniť leskom peňazí, pretože kresťan vidí biedu tých, ktorí peniazom otročia. Kresťan dobre vie, že ľudia ho môžu pripraviť o všetko, okrem toho, čo rozdá. Ale čo to pomôže, keď ja, ty, keď pár ľudí u nás sa nenechá ovládnuť mániou peňazí? Svet sa nezmení...

Toto všetko je nebezpečné pokúšenie, ktoré nám môže poukázať chuť k vymaneniu sa z nadvlády peňazí. Je to falošný radikalizmus podľa hesla: „Musíš mať všetko alebo nič.“ Pretože nemôžem zmeniť k lepšiemu celý svet, celú ľudskú spoločnosť, nebudem sa pokúšať zmeniť ani seba. Sám nič nedokážem, márne by som sa namáhal, bolo by to zbytočné.

Ale svätci Cirkvi ukazujú, že to tak nie je. Sv. Václav stál so svojím opravdivým kresťanstvom vo svojej dobe celkom sám proti pohanskej hamišnosti a hmotárstvu. A predsa, aká mocná duchovná sila vyšla z jeho života pre celý národ na celé storočia! Svätá Terézia Ježiškova, jej pamiatku budeme onedlho sláviť, stála vo svojom kláštore celkom osamelá proti zakorenenému pohodliu, ktoré sa nezaují-malo o nič mimo múrov kláštora. A predsa jej život povzbudil ti-

síce ľudí k nezištnej službe bližným. Takéto vzory máme vo všetkých svätcoch Cirkvi. Máme sa od koho učiť. Avšak nemáme čakať, že zmeníme svet okolo seba hneď a naraz. Ani Pán Ježiš nezmenil svet naraz. Robil pokojne to, čo v ten deň a v tú hodinu robiť mohol.

Nakoniec vám poviem milú historku o duchu chudoby zo života sv. Františka z Assisi, ktorého sviatok si onedlho pripomenieme. Pribehla k nemu chudobná vdova a prosila o pomoc. „Čo by sme jej len mohli dať?“, pýta sa František brata Pietra. Brat hovorí: „Nemáme v dome vôbec nič. Nevieť, z čoho dnes uvaríme večeru. Jediný náš majetok v celom dome je Biblia, z ktorej si spoločne každý večer čítame“ (vtedy bola Biblia ešte v dobe pred kníhtlačiarňou cenným majetkom). Sv. František si povzdychol a vraví: „Tak jej daj tú Bibliu, nech ju predá a bude mať na jedlo pre deti. Zaiste sa Pánu Bohu viac páči, keď splníme, čo sa v nej prikazuje, než keby sme si z nej len nábožne čítali.“

Ako sme si to hovorili na začiatku dnešnej homílie: nepatrí nám bohatstvo sveta, ale patrí nám krása a radosť sveta. Vidíte, duch kresťanskej chudoby vedie predsa len k bohatstvu - k duchovnému bohatstvu, ktoré je múdrejšie než hmotné bohatstvo. Amen.

snímka: animátori detského tábora

KATECHÉZA

Homília na 27. nedeľu v roku "B"
z prípravy kňaza + Jána Biroša

Kristovo učenie o manželstve: jednoženstvo a nerozlučiteľnosť

Milí veriaci, keď čítame knihu Genezis o stvorení sveta, zvierat, človeka, nemôžeme to brať doslovne. Aj tu svätopisec siaha k obrazom, príkladom. V dobe, kedy svätopisec túto knihu písal, považovali ľudia hrnčiara za umelca. Bolo v tom kus umenia vytvoriť z hliny hrnce a nádoby. Preto je tu Pán Boh, Stvoriteľ, prirovnávaný k hrnčiarovi, ktorý „uhňietol“ z hliny človeka, zvieratá aj vtáctvo.

Človek však poznal veľký rozdiel medzi sebou a zvieratami. Pomenoval zvieratá aj vtáctvo, ale nenašiel medzi nimi pomocníka, ktorý by sa k nemu hodil. A máme ďalší obraz: Pán Boh akoby robil operáciu. Zosiela na Adama hlboký spánok, vyberá mu jedno jeho rebro a z neho stvorí ženu. Adam ženu prijíma ako seberovnú spoločnicu, lebo Eva má - rovnako ako muž - rozum a slobodnú vôľu. Pretože je vzatá z mužovho rebra, vytvorí s mužom úzke spojenie, akoby boli jedno telo. Ako muž a žena vytvoria monogamické manžel-

stvo. Tak to čítame v starom zákone. Korán, ktorý je napísaný už v rozkvetení kresťanstva, dovoľuje: „Berte si za manželky ženy, ktoré sú vám príjemné, dve, tri aj štyri...“ (Ženy Súra 4).

U pohanov bolo rozšírené mnohoženstvo. Podobný úpadok manželstva nastal u židov, takže sa v Starom zákone stretávame s mnohoženstvom bežne. Farizejov zaujímal názor na manželstvo a preto mu dali otázku, „či je mužovi dovolené prepustiť manželku z akejkoľvek príčiny?“ Spasiteľ odpovedá protiotázkou: „Čo vám prikazuje Mojžiš?“ Odpovedali: „Mojžiš dovolil napísať rozlukový lístok a tak ženu prepustiť.“ Ale medzi dovolením a prikázaním je veľký rozdiel. Kristus sa odvoláva na prikázanie z knihy Genezis, ako sme to počuli v prvom čítaní: „Preto opustí muž otca i matku a príčne k svojej manželke a budú dvaja v jednom tele“ a svoju reč končí kategoricky: „A preto, čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!“ Doma potom ešte učeníkom vysvetľuje, že nové manželstvo po rozvode je vlastne cudzoložstvom.

Je to jeden z problémov, pre ktorý si Sv. Otec Ján Pavol II. nezískal popularitu u holandských katolíkov. Tí žiadali, aby Cirkev nelipla na nerozlučiteľnosti manželstva a počuli autoritatívne NIE. Pápež často pripomínal Kristovo učenie o manželstve: jednožen-

stvo a nerozlučiteľnosť. Manželstvo je pre nás sviatosť a sviatosť nesmie meniť ani Cirkev, ani pápež! Mohamed prišiel so svojím učením v 8. storočí po Kristovi. Aby si získal popularitu u zmyselných Arabov, doporučoval 4 manželky. Odchýlil sa od Sv. písma, ktoré učí, že na začiatku bol jeden muž a jedna žena. Reformátori 16. storočia v snahe o popularitu upustili od nerozlučiteľnosti manželstva. Naša Cirkev stále hlása Kristovo učenie: „Čo Boh spojil, človek nech nerozlučuje!“

Mení sa spôsob života, mení sa aj rodinný život a všeobecne sa hovorí o kríze rodiny. Obaja manželia chodia do zamestnania, a to nielen v mestách, ale aj na dedinách. Tým sa kladú nové požiadavky na oboch manželov. Dnes už neplatí, že manželka - matka varí, perie a upratuje dom. Keď chodí do práce, potom jej domáce práce a povinnosti musí prebrať na polovicu jej manžel a deti. Preto sa dnešné manželstvo musí chápať ako vzájomná služba pre spoločné dobro. Slúžiť, obetovať sa, to ale nie sú populárne slová. Veď človek túži po šťastí, po radosť, pohodlí a nie po obeti.

Čo urobil Pán Ježiš pri poslednej večeri? Prepásal sa zásterou a začal umývať apoštolom nohy. Čiže ON, Majster, slúžil učeníkom nie z príkazu alebo z donútenia,

ale z lásky. Vo vašom manželstve bude ona záštera tiež prejavom lásky pri umývaní riadu, upratovaní, či nákupe. Nie z príkazu, ale z lásky! Služba blížnemu je aj služba Bohu! „Čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste to urobili.“

O kríze manželstva a rodiny sa hovorí len tam, kde nepochopili slovo LÁSKA. Tam, kde je len telo, tam je sebecko a povinnosť. Kde je opravdivá láska, tam je obetavosť, ktorá sa prejavuje vo vzájomnej službe. Preto na záver dnešných úvah o manželstve si ešte raz v dnešný sviatočný deň zopakujeme a uvažujeme: „Keď Stvoriteľ uhnietol z hliny človeka, uznal, že človeku nie je dobre samému.“ Keď v stvoreníach zvierat a vtáctva človek nenašiel vhodného partnera, stvoril Boh ženu a „preto musí muž opustiť otca aj matku a pridržať sa svojej ženy a budú dvaja jedným telom“.

Človek svojou zmyselnosťou narušuje posvätný zväzok, ponížil ženu ako mnohoženstvom, tak aj rozvodmi. Prvotný zväzok očistil Pán Ježiš, povzniesol ženu na pôvodnú rovnoprávnosť s mužom tým, že odstránil mnohoženstvo a vrátil manželstvu nerozlučiteľnosť. Tým sa stala rodina spoločenstvom lásky, prejavujúcou sa vo vzájomnej službe, tým trpezlivejšia a šťastnejšia sa stane každá kresťanská rodina! Amen.

snímka: animátori detského tábora

Dnes potrebujeme proroctvo, opravdivé proroctvo

„Dnes potrebujeme proroctvo, opravdivé proroctvo. Nie sú potrebné zázračné vonkajšie prejavy, ale životy, ktoré zviditeľňujú zázrak Božej lásky.“ To je odkaz Svätého Otca z dnešného dňa cez sociálnu sieť Twitter v utorok 31. augusta, v predvečer Svetového dňa modlitby za starostlivosť o stvorenie, ktorý spoločne zaviedli v roku 2015 pápež František a ekumenický patriarcha Bartolomej.

S nástupom septembra sa začne aj tzv. „Čas stvorenia“, ktorý podobne v ekumenickom duchu zjednocuje kresťanov a trvá od 1. septembra do 4. októbra, sviatku sv. Františka Assiského. Tento rok bude mať tému: „Jeden dom pre všetkých? Obnovme Boží «oikos»“ a bude sa biblicky inšpirovať slovami Žalmu 24,1: „Pánova je zem i všetko, čo ju naplňa, okruh zeme aj tí, čo bývajú na ňom.“

Do obdobia „Času stvorenia“ zapadne aj apoštolská cesta Svätého Otca, ktorá ho 12. – 15. septembra privedie aj na Slovensko, ktoré je známe aj ako krajina bohatá na prírodné krásy.

Šetrný štýl voči životnému prostrediu

V mesiaci september vyzýva pápež František cez Apoštolát modlitby myslieť na to, aký štýl života žijeme. Obracia sa obzvlášť na mládež, no všetkých veriacich pozýva spojiť s modlitbou úsilie žiť v jednoduchosti a byť šetrnými k životnému prostrediu.

„Aby sme všetci vedeli robiť odvážne rozhodnutia v prospech jednoduchého životného štýlu, šetrného voči životnému prostrediu a aby sme sa tešili z mládeže, ktorá si radikálne osvojila tento štýl.“ Toto je znenie úmyslu Apoštolátu modlitby na mesiac september, ku ktorému Svätý Otec vydá aj krátke video.

Čas podujat sa na prorocké činy

V súvislosti s myšlienkou pápeža Františka o význame proroctva si pripomeňme slová pápeža Františka z posolstva z 1. septembra 2019, venovaného téme modlitby vďačnosti za krásu Božieho tvorstva.

„Svätý Bonaventúra, výrečný svedok františkánskej múdrosti, hovorieval, že stvorenie je prvou „knihou“, ktorú Boh otvoril pred našimi očami, aby nás cez obdivovanie jeho usporiadanej a krásnej rozmanitosti opäť priviedol k láske a chvále Stvoriteľa.

V tichosti a modlitbe môžeme počúvať symfonický hlas stvorenia, ktorý nás vyzýva zanechať naše egocentrické uzatváranie sa, aby sme pocítili, že sme obklopení nežnosťou Otca a s radosťou sa delili o prijaté dary. V tomto zmysle môžeme povedať, že stvorenie, sieť života, miesto stretnutia s Pánom a medzi nami, je „Božou sociálnou sieťou“. Toto nás vedie pozdvihnúť hlas v speve vesmírnej chvály Stvoriteľa slovami Svätého písma: «Dobrorečte Pánovi, všetky plody zeme, chváľte a vyvyšujte ho navyky!» (Dan 3,76).

Toto je čas na zamyslenie sa nad naším štýlom života a nad tým, ako naše každodenné rozhodnutia ohľadom jedla, spotreby, cestovania, využívania vody, energie a ďalších materiálnych dober, môžu byť neraz nerozvážne a škodlivé. Veľakrát sa správame k stvoreniu ako mocipáni. Rozhodnime sa zmeniť, prijať jednoduchší a úctivejší životný štýl!

Toto je čas podujat sa na prorocké činy. Mnoho mladých ľudí po celom svete pozdvihuje svoj hlas a volá po odvážnych rozhodnutiach. Sú sklamaní primnohými nesplnenými sľubmi, záväzkami prijatými a zanedbávanými pre sebecké záujmy a pohodlnosť. Mladí ľudia nám pripomínajú, že Zem nie je vlastníctvom na mrhanie, ale dedičstvom na odovzdanie ďalej.“

Vatikán 31. augusta (RV)

Posolstvo Svätého Otca Františka k 55. Svetovému dňu spoločenských komunikačných prostriedkov

„Pod' a uvidíš!“ (Jn 1, 46). Komunikovať, stretávajú sa s ľuďmi tam, kde sú a akí sú.

Drahí bratia a sestry,
pozvanie „pod' a uvidíte!“, ktoré sprevádza prvé povzbudivé stretnutia Ježiša s učeníkmi, je tiež metódou každej autentickej ľudskej komunikácie. Aby sme mohli vyrozprávať pravdu o živote, ktorá sa stáva dejinami (porov. Posolstvo na 54. Svetový deň spoločenských komunikačných prostriedkov 24. januára 2020), je potrebné vyjsť z pohodlného predpokladu, že my „už to vieme“ a dať sa do pohybu; ísť sa pozrieť, byť s ľuďmi, počúvať ich, zachytiť čaro reality, ktorá nás vždy po istej stránke prekvapí. „Otvor s prekvapením oči pre to, čo vidíš a dovoľ, aby sa tvoje ruky naplnili čerstvou miazgou; aby tí druhí, keď ťa budú čítať, dotkli sa rukou pulzujúceho zázraku života“, radil svojim kolegom žurnalistom blahoslavený Manuel Lozano Garrido. Preto chcem tohoročné posolstvo venovať pozvaniu „pod' a uvidíš!“, ktoré má byť podnetom na každú komunikáciu, ktorá chce byť jasná a poctivá: tak v redakcii novín, ako aj vo svete internetu, pri každodennom ohlasovaní v Cirkvi, ako aj pri komunikácii v politike či spoločnosti. „Pod' a uvidíš!“ je spôsob, akým sa odovzdávala kresťanská viera, počnúc prvými stretnutiami s Ježišom na brehu Jordánu a pri Galilejskom jazere.

„Zodrať si nohy“

Spomeňme len veľkú tému týkajúcu sa spravodajstva. Pozorné hlasy už dlho upozorňujú na nebezpečenstvo istej plytkosti, pretože noviny sú písané akoby „cez kopirák“; televízne, rozhlasové či internetové správy sú všetky temer rovnaké, ubúdajú a strácajú na kvalite investigatívne články a reportáže. Preferované sú hotové „palácové“ autoreferenčné informácie, ktoré čoraz menej dokážu zachytiť vecnú pravdu a konkrétny život ľudí, pričom nedokážu uchopiť ani najzávažnejšie spoločenské javy, ale ani pozitívne sily šíriace sa zo spoločenskej základne. Hrozí, že táto edičná kríza povedie k informáciám vy-

snímka: animátori detského tábora

konštruovaným v redakciách, pred počítačom, v tlačových agentúrach či na sociálnych sieťach bez toho, aby niekto vyšiel na ulicu, aby si „dral nohy“, aby sa stretol s ľuďmi a hľadal príbehy alebo si osobne (de visu) overil isté okolnosti. Ak nie sme otvorení na stretnutie, tak napriek technologickým inováciám, schopným klásť nám pred oči čoraz širšiu realitu, v ktorej sme zdanlivo ponorení, ostaneme len externými pozorovateľmi. Každý nástroj je užitočný a cenný, len ak nás vedie k tomu, aby sme vyšli von a videli veci, o ktorých by sme sa inak nedozvedeli; dávali na internet správy, ktoré by sa inak nešírili, ak umožní stretnutia, ktoré by sa inak nekonali.

Podrobnosti správy v evanjeliu

Prvý z učeníkov, ktorí chceli po krste v rieke Jordán Ježiša spoznať, povedal: „Podďte a uvidíte!“ (Jn 1, 39). Pozval ich, aby žili vo vzťahu s ním. O viac ako pol storočie neskôr, keď už Ján vo veľmi pokročilom veku rediguje svoje evanjelium, spomenie si na niekoľko detailov tejto „správy“, ktoré poukazujú na jeho prítomnosť na tom mieste a na dopad tejto skúsenosti na jeho život: „Bolo okolo desiatej hodiny“, poznamenáva – teda asi štyri hodiny popoludní (porov. v. 39). O deň neskôr – hovorí ďalej Ján – Filip rozprával Natanaelovi o stretnutí s Mesiášom. Jeho priateľ je skeptický: „Môže byť z Nazareta niečo dobré?!“. Filip sa ho nesnaží presvedčiť argumentmi, ale hovorí: „Pod’ a uvidíš!“ (porov. v. 45-46). Natanael ide a vidí a od tej chvíle sa mu zmení život. Kresťanská viera začína takto. A takto sa aj odovzdáva: ako priame poznanie, zrodené zo skúsenosti, nielen z počutia. „Už veríme nielen pre tvoje slovo, ale sami sme počuli“, hovoria ľudia Samaritánke po tom, ako sa Ježiš zastavil v ich meste (porov. Jn 4, 39-42). „Pod’ a uvidíš!“ je najjednoduchšia metóda ako spoznať realitu. Je to najčestnejšie overenie každej správy, pretože na skutočné spoznanie je potrebné stretnutie, ktoré tomu, kto je oproti mne, umožní ku mne prehovoriť a dovoliť jeho svedectvu, aby sa ku mne dostalo.

Vďaka odvahe mnohých žurnalistov

Aj žurnalizmus, ako rozprávanie o realite, si vyžaduje schopnosť ísť tam, kde nikto nejde: vôľu pohnúť sa a túžbu vidieť. Zvedavosť, otvorenosť, nadšenie. Ak dnes poznáme napríklad ťažké podmienky prenasledovaných menšín v rôznych častiach sveta; ak sa poukázalo na rôznorodé zneužívanie a nespravodlivosť voči chudobným a voči stvorenstvu; ak sa hovorí o mnohých zabudnutých vojnách, musíme za to ďakovať odvahe a úsiliu mnohých profesionálov – žurnalistov, kameramanov, strihačov, režisérov – ktorí pri svojej práci často podstupujú veľké nebezpečenstvo. Bolo by veľkou stratou, ak by tieto hlasy nebolo počuť, nielen kvôli informovanosti, ale pre celú spoločnosť a pre demokraciu: bolo by to ochudobnením pre celé ľudstvo.

Mnohé planetárne skutočnosti – ešte viac v tomto čase pandémie – akoby vyzývali svet masmédií: „Podďte a uvidíte!“. Existuje totiž riziko rozprávať o pandémii, či o akejkoľvek inej kríze, len očami bohatého sveta, robiť akoby „podvojný účtovanie“. Spomeňme len otázku vakcín, ale aj zdravotnej starostlivosti vo všeobecnosti a v tejto súvislosti riziko vylúčenia najchudobnejších populácií. Kto nám povie o čakaní na liečbu v tých najchudobnejších dedinách Ázie, Latinskej Ameriky a Afriky? Hrozí, že sociálne a ekonomické rozdiely na celosvetovej úrovni poznačia poradie distribúcie protikovidových vakcín. Ak však budú chudobní stále na poslednom mieste, potom je právo na ochranu zdravia pre všetkých, ktoré je principiálne uznávané, zbavené jeho reálnej hodnoty. Ale aj vo svete tých šťastnejších ostáva z veľkej časti skrytá spoločenská dráma rodín, ktoré náhle upadli do chudoby: ľudia, ktorí premohli hanbu a postavili sa do radov pred charitnými centrami, aby dostali potraviny a balíček, hoci trpia, nedávajú o sebe príliš vedieť.

Príležitosti a skryté nebezpečenstvá na internete

Internet so svojimi mnohými formami sociálnych médií môže znásobiť schopnosť niečo povedať a podeliť sa o to: oveľa viac pohľadov sa upiera na svet, na neustály tok obrazov a svedectiev. Digitálne technológie nám umožňujú mať včasné informácie z prvej ruky, čo je veľmi užitočné: pomyslime len na mnohé núdzové situácie, o ktorých prvé správy, ale aj oficiálne informácie pre obyvateľstvo, prichádzajú práve cez internet. Je to skvelý nástroj, ktorý nás však všetkých vyzýva k zodpovednosti – tak účastníkov, ako aj používateľov. Potenciálne sa všetci môžeme stať svedkami udalostí, ktoré by inak mohli byť tradičnými médiami prehliadnuté, môžeme poskytnúť svoj príspevok ako občania a nechať zaznieť viac príbehov, aj tých pozitívnych. Vďaka tejto sieti máme možnosť vyrozprávať, čo vidíme, čo sa deje pred našimi očami a podeliť sa o naše svedectvo.

No všetkým sú už zrejmé aj riziká tejto sociálnej komunikácie, zbavenej možnosti verifikácie. Už dávno sme si všimli, ako ľahko sú správy a dokonca aj obrazy manipulovateľné, a to z tisícich dôvodov, niekedy len z malicherného narcizmu. Toto kritické vedomie nás nemá viesť k tomu, aby sme tento nástroj demonizovali, ale k väčšej schopnosti rozlišovať a k zrelšiemu zmyslu pre zodpovednosť, tak pokiaľ ide o šírenie, ako aj prijímanie istých obsahov. Všetci sme zodpovední za komunikáciu, ktorú vedieme, za informácie, ktoré šírimo, za kontrolu, ktorú spoločne môžeme uplatňovať odhaľovaním falošných správ. Všetci sme pozvaní k tomu, aby sme sa stali svedkami pravdy: aby sme išli, videli a podelili sa.

Nič nemôže nahradiť osobnú skúsenosť

V komunikácii nemôže nič úplne nahradiť osobnú skúsenosť. Niektoré veci sa možno naučiť len tak, že ich zažijeme. Nekomunikujeme totiž len slovami, ale aj očami, tónom hlasu, gestami. Ježišova silná prítomnosť pre tých, čo ho stretli, závisela od pravdivosti jeho ohlasovania, ale účinok toho, čo hovoril, bol nerozlučne spätý s jeho výzorom, jeho postojmi a dokonca aj s jeho mlčaním. Učeníci nielen počúvali jeho slová, ale hľadali na neho, keď hovoril. Totiž v ňom sa vtelené Logos – Slovo stalo tvárou, neviditeľný Boh sa dal vidieť, počuť a dotýkať sa ho, ako píše sám Ján (porov. 1 Jn 1, 1-3). Slovo je len vtedy účinné, ak ho „vidíme“, ak nás vtiahne do skúsenosti, do dialógu. Z tohto dôvodu zohráva podstatnú úlohu výzva: „Pod' a uvidíš!“.

Pomyslime len na to, koľko prázdnych rečí aj dnes existuje v každej oblasti verejného života, v obchode i v politike. „Vie hovoriť o všetkom a nepovedať nič. Jeho dôvody sú dve zrnká pšenice v dvoch kopách pliev. Treba celý deň na to, aby si ich našiel a keď ich nájdeš, nestálo za to ich hľadať“. Ostré slová anglického dramatika platia aj pre nás, kresťanských hlásateľov. Dobrá zvest' evanjelia sa vo svete šíri vďaka osobným stretnutiam s ľuďmi, od srdca k srdcu. Sú to muži a ženy, ktorí prijali rovnaké pozvanie – „pod' a uvidíš!“ – a ostali zasiahnutí „väčšou“ ľudskosťou, ktorá žiarila v tvári, v slovách a gestách ľudí, čo svedčili o Ježišovi Kristovi. Všetky prostriedky sú dôležité a veľký hlásateľ, ktorý sa volal Pavol z Tarzu, by určite využil e-mailu i sociálne siete. No bola to jeho viera, nádej a láska, čo zapôsobilo na jeho súčasníkov, ktorí ho počuli kázať a mali to šťastie stráviť s ním nejaký čas, vidieť ho počas zhromaždenia alebo pri osobnom rozhovore. Na miestach, kde sa nachádzal, videli a overili si, nakoľko pravé a pre život plodné je ohlasovanie spásy, ktoré z Božej milosti prinášal. A rovnako tam, kde tohto Božieho spolupracovníka nebolo možné stretnúť osobne, svedčili o jeho spôsobe života v Kristovi tí učeníci, ktorých tam poslal (porov. 1 Kor 4, 17).

„V našich rukách sú knihy, v našich očiach sú fakty“, hovoril sv. Augustín, keď ľudí vyzýval, aby si v realite overili proroctvá nachádzajúce sa vo Svätom písme. Lebo evanjelium sa deje aj dnes zakaždým, keď vidíme žiarivé svedectvo ľudí, ktorých život sa po stretnutí s Ježišom zmenil. Už viac ako dvetisíc rokov trvá reťaz stretnutí, v ktorej sa odovzdáva fascinácia kresťanským dobrodružstvom. Výzva, ktorá na nás čaká, spočíva v tom, aby sme komunikovali stretávajúci sa s ľuďmi tam, kde sú, a akí sú.

Kto sa ma to dotkol?

Pamätám si, že od mojich detských liet, keď som prvýkrát prečítala Bibliu, ktorá bola obrázková a zaujímavo sa mi ešte ako dieťaťu čítala, až po moje dospelé roky, keď som si viackrát prečítala Nový zákon, ma doslova fascinoval jeden odsek, konkrétne išlo o evanjelium podľa Marka 5. kapitola, 21. - 43. verš.

Táto kapitola hovorí o dvoch zázrakoch, ktoré Ježiš vykonal, a to uzdravenie ženy, ktorá trpela na krvotok a vzkriesenie Jairovej dcéry. Na celom tomto evanjeliu ma zaujalo hlavne uzdravenie neznámej ženy, ktorá mala takú silnú vieru, že si povedala, že jej stačí iba dotknúť sa Ježišových šiat a Ježiš ju určite uzdraví.

Prvý kontakt s Ježišom spočíva v tom, že človek uvidí Ježiša, uvidí Božieho Syna. Zatiaľ čo po uzdravení ženy chce naopak Ježiš vidieť človeka, ktorý sa ho dotkol. Boží Syn chce vidieť človeka. Viera teda začína vzájomným pohľadom. Človek chce vidieť Ježiša, Ježiš chce vidieť človeka. Viera spočíva v túžbe vidieť Ježiša ako nádej pre môj život a Boh chce vidieť toho človeka, ktorý v sebe nesie vieru a dôveru v neho. Žena z evanjelia trpiaca na krvotok neprosí o dotyk. Ona sama sa hneď dotkne Ježiša. Zdá sa, že len ona sa dotkla Ježiša, no zároveň aj Ježiš sa dotkol jej.

Kto sa dotkne Ježiša s vierou, vtedy sa aj Ježiš dotkne jeho. Je rozdiel „tlačiť sa“ na Ježiša a „dotknúť sa jeho šiat“. Ježiš celkom jasne rozlíšil tento rozdiel, aj keď učeníci tento rozdiel nevidia. „Vidíš, že sa na teba tlačí zástup ľudí a ty sa pýtaš: Kto sa ma dotkol?“ Avšak Ježiš sa to pýta preto, lebo on vie vycítiť aj vnútorný obsah našich skutkov. Či sú prázdne, nevedomé, alebo či je v nich viera a láska. V našich skutkoch Ježiš vycíti aj naše srdce. V našom dotyku počuje aj vnútorný hlas našej viery, ktorý zaznel aj z tejto trpiacej ženy. „Ak sa dotknem čo len obruby jeho šiat, ozdraviem.“ Cez dotyk vychádza z tejto ženy viera, ktorá je v nej prítomná a to spôsobí, že aj z Ježiša vychádza jeho vnútorná sila a tou silou je Duch Svätý. Krvotok robil ženu nečistou, bola vylúčená zo spoločenského života, bola vylúčená z uctievania Boha. Avšak táto nečistá žena sa nielen priblížila k Bohu, ale dotýka sa šiat Božieho Syna. A to je niečo celkom nové. Pretože to, čo Boh vložil do ľudského tela, celý jeho biologický systém, nevyklučuje človeka z Božej blízkosti. To, čo nás od neho vzdaluje, je naše vnútorné prázdno a teda „tlačenie sa na Ježiša bez viery vo svojom srdci“. Ani hriech nie je prekážkou k tomu, aby som sa dotkol Ježiša. Dôležitá je veľkosť našej viery. Tak, ako sa to modlíme vo svätej omši: „Nehľad na naše hriechy, ale na vieru svojej cirkvi...“ Veď práve vedomie vlastnej slabosti nás ešte viac odkazuje na Ježišov dotyk.

Žena, trpiaca na krvotok, nás učí, aby každý dotyk s Ježišom nebol nevedomý a automatický. Nemáme sa na Ježiša bezducho tlačiť, ale dotýkať sa jeho šiat s vierou v srdci. Lebo my môžeme byť veľmi blízko Ježiša, dotýkať sa ho pri svätom prijímaní a pritom sme veľmi ďaleko od neho, sme úplne sterilní voči jeho prítomnosti. Nech každé naše sväté prijímanie je spojené s prípravou a vnútorným dialógom: „Idem sa dotknúť Boha.“ Keď sa ho dotýkame s vierou, sme obdarovaní silou Ducha Svätého, silou z Kristovho vnútra.

Mnohí sa na Ježiša „tlačia“ a nič sa s nimi, ani v nich neudeje. Ten dav, ktorý išiel s Ježišom, predstavuje náš boj o pozemský život - ten život, o ktorý všetci bojujeme, hoci je dopredu jasné, že nevyhráme. Smrť príde ku každému jednému z nás. Mnohí si myslíme, že telesná smrť je najväčším nešťastím pre nás. Ale nepriateľom číslo 1 je iná smrť, tá duchovná. Tlačíme sa na Ježiša, ale mnohí neokúsime silu, ktorá z neho vychádza, pretože dobrovoľne žijeme v ťažkom hriechu, čím sa zriekame večného života a namiesto úsilia Ōň vkladáme silu a nádej do vopred prehraného boja.

Často si opakujeme slová, ktoré prebehli vo vnútornom dialógu trpiacej ženy: „Ak sa dotknem čo len jeho šiat, ozdraviem.“ Nech sú tieto slová prosbou o dar viery, ktorá nás vovádza do Božej blízkosti.

Prajem teda sebe aj Vám, aby sme neodišli do domu nášho Otca, kým nepocítime silu, ktorá z neho vychádza.

Martina Gondová

Panna Mária, oroduj za nás!

Cestou nášho farského časopisu Spektrum sa chcem poďakovať duchovnému otcovi Marekovi a kostolnej rade za zveladenie Lurdskej kaplnky.

Keď som spomenula duchovnému otcovi, či by nebolo možné obnoviť dlažbu v Lurdskej kaplnke, naľkolkto tam bol len sivý betón, duchovný otec si to zobral k srdcu a s veľkou vážnosťou to začal s kostolnou radou riešiť. Nebolo ľahké vyriešiť, akú dlažbu dať, aby to bolo v súlade s kostolom a zároveň najšť niekoho, kto by to urobil.

Od duchovného otca som sa dozvedela, že s návrhom dlažby a jej uloženia prišiel náš dlhodobý člen farskej rady pán Martin Magda. O pár dní na to sa začalo s rekonštrukciou kaplnky.

Táto práca si vyžadovala veľa úsilia, námahy a času a predsa sa našli ľudia, ktorí túto prácu zobrali s láskou a obnovili našu Lurdsú kaplnku. Dnes je už krásne zveladená a zároveň sú obnovené aj sochy Lurdskej Panny Márie a sv. Bernadety.

Duchovný otec Marek, nech Vás Lurdsá Panna Mária ochraňuje a sprevádza na vašej kňazskej ceste a od Nebeského Otca Vám vyprosujeme hlavne veľa zdravia a Božieho požehnania.

Veľká vďaka patrí pánovi Martinovi, kostolnej rade a všetkým tým, ktorí sa na tomto krásnom diele podieľali.

Lurdsá Panna Mária, oroduj za nás! Sv. Bernadeta, oroduj za nás!

Mária Novotná s rodinou

Detský letný tábor 2021

Farský letný tábor, ktorý tento rok pripravovali naši mladí animátori v spolupráci so saleziánskymi misijnými dobrovoľníkmi sa konal od 26. do 30. júla. Boli to dni plné zábavy, radosti a smiechu.

Počet detí bol pre nás animátorov veľkou výzvou. Predsa len, tábora sa zúčastnilo 101 detí, čo je zatiaľ náš táborový rekord. V nedeľu prišli do našej dedinky traja saleziánski mladí - Majka, Mišo a Stan-ko, ktorí mali pôvodne pôsobiť na Ukrajine. Projekt Malej misie na Ukrajine vedie otec Dominik Felber, SDB, ktorý sa rozhodol tento rok znova kvôli covidu robiť s mladými tábory v slovenských dedinkách. Okrem Víťaza sa podobné tábory uskutočnili aj vo Fričovciach, Žakovciach, Brezovici, Brezne a v Lučenci.

Znova sme sa presvedčili, že takto to malo byť a že Božie načasovanie je lepšie ako ľudské. Inak by sme počas piatich dní nezažili takýto požehnaný čas v spoločenstve. Pondelok bol zoznamovacím dňom. Predstavili sme si animátorov, tému tábora a rozdelili sa do desiatich skupiniek. Skupinky mali mená podľa známych aj menej známych svätcov a svätíc. Každá skupinka si vytvorila vlastnú vlajku a pokrik, ktorým sa prezentovali. Tábor mal tému „Ži naplno život s Ježišom“. Prechádzali sme si postupne Ježišov život na zemi od jeho zvestovania anjelom Gabrielom až po zmŕtvychvstanie a nanebovstúpenie. Každý deň sme začali čítaním daného úryvku zo Svätého písma, potom animátori zahrli deťom pripravenú scénku a neskôr nasledovala katechézka a rozprávanie o tom, čo sa od Ježiša môžeme naučiť a aplikovať to na svoj život.

Farský dvor sa stal naším ihriskom. Najviac času sme strávili práve tu. V utorok skupinky absolvovali cestu do Betlehema. Na jednotlivých stanovištiach mali plniť rôzne úlohy, od skákania vo vreci, cez preťahovanie lanom až po živý Betlehem. V stredu bolo hlavným bodom programu rozlúštenie šifry, ktorej kľúče boli rozvešané po celom farskom dvore, poobede nás zase čakal vedomostný kvíz. Pomedzi jednotlivé úlohy a disciplíny sme však stále mali aj voľný čas na rozprávanie sa, hoci chlapi ho väčšinou využili na hranie futbalu. Celý týždeň sme mali krásne slnečné počasie, len vo štvrtok poobede, počas veľkej stopovačky po celej dedine, nás na konci trošku schladil príjemný letný dážď. V piatok sme sa zase schladili sami - doobeda sme hrali vodné hry, ktoré majú deti zvlášť v obľube. Piatok bol výnimočným dňom. Nielen preto, že bol rozlúčkovým, výnimočný bol aj obed, ktorý sme si, na rozdiel od ostatných obedov, servirovali priamo na fare a mohli sme si tak urobiť našu vlastnú „garden party“. Poobe-

de nás čakali tvorivé workshopy a rozlúčková svätá omša, ktorá bola tou najlepšou bodkou za päťdňovým letným táborom.

Čas strávený v spoločenstve s deťmi nikdy nie je zbytočný. Ďakujem všetkým deťom, ktoré sa tábora zúčastnili a verím, že im naň ostanú príjemné spomienky a zapoja sa aj budúci rok. Myslím si, že aj takto môžeme formovať nových animátorov a animátorky, ktorí raz nastúpia po nás.

V mene nás, tohtoročných animátorov, sa chcem poďakovať nášmu duchovnému otcovi Marekovi za podporu, modlitby a pomoc. Ďakujeme ujovi Jozefovi Ondriovi s celým tímom kuchyne za výborné obеды, takisto aj Obecnému úradu za poskytnutie priestorov. Veľká vďaka patrí aj tetám z modlitebného spoločenstva - pp. Kataríne Pacovskej, Emílii Uličnej, Agnese Kollárovej a Márii Uličnej, ktoré nám svojou službou pri umývaní riadu veľmi pomohli. A taktiež ďakujeme všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli k tomu, aby sa tábor mohol uskutočniť. Nech slúžia naše obety nie nám, ale Bohu na slávu.

Verím, že sa vidíme aj o rok a znova prežijeme krásny čas v spoločenstve mladých ľudí, ktorí majú svoje srdcia otvorené pre malé aj veľké veci Božieho plánu. Tešíme sa na vás!

za všetkých animátorov Mária Mihoková

snímka: animátori detského tábora

Človek odchádza,
ale všetko krásne,
čo nám dal,
ostáva v nás.

S hlbokým žiaľom v srdci oznamujeme všetkým príbuzným, priateľom a známym,
že náš milovaný otec, dedko, svokor, svat a strýko

pplšk. Ing. Valentín Krehlík

nás opustil **dňa 13.08.2021**
vo veku nedožitých 98 rokov.

Posledná rozlúčka s naším drahým zosnulým bude v Dome smútku Juh, Trenčín
dňa 16.08.2021 o 14:00 hodine.

Smútiaca rodina

Pohrebná služba Chryma s.r.o., Mierové nám.č 5, 91101 Trenčín, tel.: 032 7434161

poznámka redakcie: na pripomenutie rodáka z Víťaza

Ahoj, deti!

Po letných prázdninách sa opäť stretávame. Síce nám už uplynuli krásne a slnečné dva mesiace, nemusíte byť smutní. Školský rok je stále plný radosti, zaujímavosti a pestrosti, prináša so sebou aj veľa nového – poznatky, informácie, kamarátstva... Verím, že ste cez leto mali dostatok času na oddych a načerpanie nových síl. Želám Vám úspešný školský rok!

svätica mesiaca: sv. Terézia z Kalkaty – Matka Tereza

Matka Tereza vlastným menom Agnes Gonxha Bojaxhi sa narodila v Macedónsku. Vyrastala v kresťanskom prostredí. Ako 18-ročná sa rozhodla vstúpiť do rehole. V rámci misijnej činnosti bola Matka Tereza vyslaná do Indie, kde učila miestne deti. Počas cesty vlakom počula boží hlas, ktorý jej povedal, aby opustila svoj rád a venovala sa pomoci najbiednejším.

Vyučila za zdravotnú sestru a začala svoju misionársku činnosť medzi najchudobnejšími obyvateľmi Kalkaty, ktorých učila čítať, písať, ale aj osvojovať si základné hygienické návyky. Starala sa o chorých trpiacich maláriou, leprou, AIDS či tuberkulózou. Postupne sa k nej pridávali aj dobrovoľníci. Založila Dom umierajúcich, kde by ľudia z ulice mohli dôstojne zomrieť. Členky jej rádu vykonávali svoju činnosť vo viacerých krajinách. Jej úsilie bolo ocenené udelením Nobelovej ceny za mier. Matka Tereza prekonala počas svojho života viacero ťažkých chorôb, až nakoniec svoju životnú púť ukončila v Kalkate.

Narodenie Panny Márie – 8. 9.

8. septembra si pripomíname radostný sviatok – Narodenie Panny Márie, ktorá sa narodila svojim rodičom v pokročilom veku. Sv. Joachim sa 40 dní a nocí postil na púšti, pričom vrúcne prosil o potomstvo a sv. Anna zasa prosila Boha vo svojom dome. Napokon boli vypočutí.

Úloha: Vymaľuj si obrázok Matky Terezy.

Povýšenie sv. Kríža – 14. 9.

Keď sv. Helena našla kríž, na ktorom zomrel Ježiš, uložila polovicu kríža do chrámu, ktorý dal postaviť jej syn a druhú polovicu poslala svojmu synovi do Carihradu. Cisár si však ponechal iba časť a druhú časť poslal do Ríma, kde ju dal uložiť do chrámu svätého Kríža, ale kráľ Perzie Chosroes ukradol svätý kríž a chcel zaň výkupné. Keď sa kráľom stal jeho syn, vrátil cisárovi ukradnuté poklady, aj svätý kríž. Cisár Heraklius uložil kríž tam, kde býval predtým. Aby svätý kríž znova nepadol do rúk nepriateľov Krista, preniesli ho do Carihradu. Z neho potom udeľovali východní rímski cisári čiastočky do jednotlivých chrámov ako relikvie.

stránku pripravila: Melánia Tkáčová

ÚVODNÉ MOTTO:

Múdri ľudia vedia, že pravá láska dokáže čakať.

Najlepšia a najkrajšia Božia cesta je nechať si sex až do manželstva. Je potrebné pomáhať mladým, aby žili v čistote, pokiaľ prijímajú naše rady. Ale verím, že modlitbou za nich nič nepokazíme.

Poznáš rozmery čistoty?

O pravej čistote môžeme hovoriť iba v kontexte lásky muža a ženy. Ak milujem druhého človeka a chcem preňho len to najlepšie, ľahko pochopím a uznám dôležitosť tohto postoja. Čistý človek dokáže ovládať sám seba a svoje telo. Je radostný a s otvorenosťou prijíma Božie pôsobenie vo svojom živote. Čistota má niekoľko rozmerov. Môžeme o nej hovoriť vo vzťahu k Bohu, k sebe a k druhému človeku.

Vo vzťahu k Bohu - čistota je ustavičné zotrvanie v Božej prítomnosti a láske. Najjednoduchšie sa to dá povedať asi takto: čistota je priateľstvo s Ježišom. V tomto priateľstve sa stretávam s Bohom, bezhranične mu dôverujem a učím sa, ako sa mám správať sám k sebe a k blížnym, aby som toto priateľstvo nenarušil. Ten, kto je čistý, je blízko Boha a ľahko vníma plány, ktoré s ním Pán Boh má.

Vo vzťahu k sebe - čistota je zodpovednosť za myšlienky, slová a skutky. Čistota je schopnosť ovládať svoje telesné vášne a emocionálne reakcie. Dôsledkom nečistoty je prehlbovanie egoizmu, čo môže následne viesť k masturbácii, erotománii, agresivite a podobne.

Vo vzťahu k milovanému človeku - čistota je schopnosť milovať druhého nie pre jeho sexuálnu príťažlivosť alebo finančné postavenie, ale preto, kým je so svojimi prednosťami, aj s chybami. Milovať čisto znamená želať milova-

nému človeku dobro. Čistá manželská láska sa vyznačuje týmito štyrmi vlastnosťami: je *ľudská* (váži si telesnú aj duchovnú dôstojnosť druhého); je *celistvá* (zahŕňa všetky aspekty života: milujem druhého preňho samého a nie pre výhody, ktoré z toho môžem mať); je *verná* a *výlučná* (žijem s jedným človekom až do konca života); je *plodná* (otvorená prijať deti, ktoré sú potvrdením vzájomnej lásky rodičov).

Vo vzťahu k iným ľuďom - čistota je priehľadný a sľachetný postoj. Uvedomujem si, že osoba predstavuje oveľa viac než len rozkoš, ktorú môžem prostredníctvom nej dosiahnuť. Nečistý človek sa správa k iným ľuďom ako k veciam a využíva ich na napĺňanie svojich egoistických chutí. Čistota v medziľudských vzťahoch sa prejavuje schopnosťou budovať dôveru a trvalé priateľstvá.

Čistota je teda širší pojem ako panenstvo a sexuálna zdržanlivosť. Čistota sa týka celého človeka, pozdvihuje jeho hodnotu v každej oblasti jeho života. Človek čistého srdca je radostný a otvorený, pozná svoju hodnotu a váži si hodnotu druhého človeka. Zato ten, kto nemá čisté srdce, s ľahkosťou klame, má problémy s pýchou, má falošný pocit svojej hodnoty, ale nevie si vážiť iných a nevníma ich hodnotu a dôstojnosť.

Zachovať sexuálnu čistotu pred svadbou aj po svadbe je náročná úloha, ktorá však robí z ľudí *maj-*

rubriku pripravuje
MUDr. Blažej Vaščák

strov v manželskom živote. Pred svadbou sa postoj čistoty spája so zdržiavaním sa sexuálneho spoluzitia a akéhokoľvek správania, ktoré vzbudzuje sexuálnu žiadostivosť. Telesná blízkosť medzi zamilovanými má vyjadrovať nehu a starostlivosť, nemá však viesť k sexuálnemu vzrušeniu. Ak sa to neplánovane stane, nesmie sa to rozvíjať, pretože to môže viesť až k strate sebaovládania.

Mladí sa často pýtajú: Je bozkávanie dovolené? Kde je hranica, ktorú nesmieme prekročiť? Odpoveď znie nasledovne: hranica sexuálnej čistoty je do istej miery pohyblivá a závisí od stavu oboch zamilovaných v daný deň. To, čo bolo dnes prejavom nežnosti, môže byť zajtra pre ňu alebo preňho formou sexuálneho vzrušenia. Preto je dôležité, aby sme poznali sami seba a signály, ktoré nám dáva telo, dokázali ich vnímať a vyhýbali sa dvojzmyselným situáciám, ako aj takým, z ktorých sa nedá vrátiť späť. Takto sa naučíme rozprávať spolu otvorene, byť úprimní a jeden druhému dôverovať.

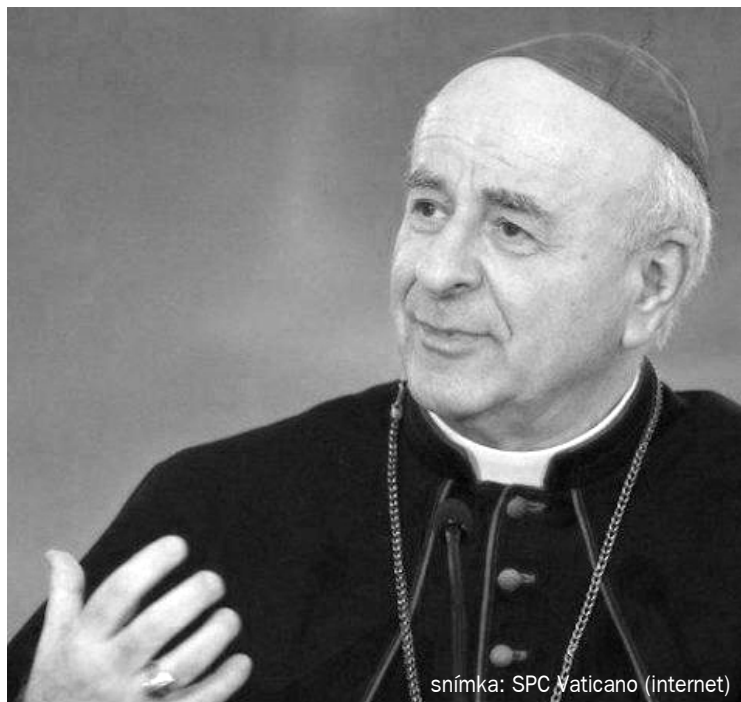
Arcibiskup Paglia o existujúcom pokušení novej eugeniky

Pred piatimi rokmi pápež František vymenoval arcibiskupa Vincenza Paglia za veľkého kancelára Pápežského inštitútu Jána Pavla II. pre štúdium manželstva a rodiny a za predsedu Pápežskej akadémie pre život.

O zmenách v prvej menovanej inštitúcii, ktorá dnes nesie meno Pápežský teologický inštitút sv. Jána Pavla II. pre vedy o manželstve a rodine, ale aj o nových formách eugeniky Mons. Paglia hovorí:

„Inštitút potreboval hlbokú obnovu, najmä v študijnom pláne. Nový titul, ktorý zachováva inšpiráciu Jánom Pavlom II., pripája ďalšie dva výrazy: teológia a vedy. V tomto zmysle sa nový študijný program celostne zaoberá tematikou rodiny a manželstva od teológie cez morálku a pastoraáciu po spoločenské vedy, antropológiu, právo, ekonomiku. Vznikli dve nové katedry, aby sme na rodinu a manželstvo pozerali v dialógu s tradíciou Cirkvi za súčasných okolností súčasného sveta. Práve vzhľadom so spoločnosťou sme sa zaoberali počas pandémie, a to prostredníctvom novej katedry, nie náhodou nazvanej *Gaudium et spes*. Venovali sme sa napríklad otázke pôrodnosti v Číne a problematike rodiny v tejto krízovej dobe. Odvysielali sme početné konferencie a webináre o aktuálnych „covidových“ témach do rôznych rodinných inštitútov po celom svete. Preukázalo sa totiž, že rodina bola jedným zo strategických bodov pre prežitie v tejto dramatickej situácii, ktorú pandémia celosvetovo nastolila.“

V súvislosti s prácou Pápežskej akadémie Pro vita upozorňuje arcibiskup Paglia na obsa-

snímka: SPC Vaticano (internet)

hovej rozšírenia pojmu „život“:

„Dôležitá je napríklad dimenzia globálnej etiky, ktorá bude tiež témou nášho budúceho plenárneho zhromaždenia. Založili sme nadáciu, ktorá sa zaoberá problematikou nových technológií a ich hranicami. Skupina našich teológov vyzvala teológov a vedcov k spoločnému úsiliu v dnešnej kríze, keď hrozí, že sa z technológie stane náboženstvo budúcnosti. Pápežská akadémia pre život považuje za zásadné nové spojenectvo a dialóg medzi vedou a teológiou aj ich stretávanie. V súvislosti s celosvetovou diskusiou o konci života a eutanáziou nás znepokojujú nové formy eugeniky: Kto sa nerodí zdravý, nie je hoden narodenia, a kto

nie je zdravý, musí zomrieť, preto eutanázia. Toto nebezpečné našepkávanie vstrekuje jedovatú látku do súčasnej kultúry. Je preto nevyhnutné, aby Cirkev pripomínala všetkým ľuďom, že krehkosť a slabosť je ustanovujúcim prvkom ľudskej prirodzenosti a všetkého stvorenia. Nie náhodou Pápežská akadémia pre život v týchto posledných, pandemických mesiacoch, obracala pozornosť k odpisovaným a zabudnutým ľuďom, ktorí za tento stav najviac zaplatili - seniori, postihnutí, deti. Je nutné vyjsť práve z tejto slabosti a krehkosti, aby sme budovali ľudský svet, ktorý nikoho nenechá pozadu,“ uzaviera arcibiskup Vincenzo Paglia.

Vatikán 16. augusta (TK KBS)

Trampoty v manželstve

155. Hriešne príčiny manželských kríz

Sviatosť manželstva je veľký dar, ktorý Ježiš dáva manželom. Vďaka nej sa muž a žena stávajú manželmi a spája ich nerozlúčné puto sviatosti manželstva. Ježiš Kristus je trvalo prítomný medzi manželmi a zároveň je jediným prameňom ich vzájomnej lásky.

To, čo najviac ničí manželskú lásku, jednotu a šťastie, je vedomé a dobrovoľné prerušenie priateľstva s Ježišom. Deje sa to vtedy, keď zotrúvame v smrteľných hriechoch, uzatvárame sa pred darom Božieho milosrdenstva vo sviatosti pokánia a zanedbávame každodennú modlitbu. Ak sa manželia každý deň spolu modlia, pravidelne prijímajú sviatosti pokánia a Eucharistie a zotrúvajú vo vzájomnej láske, sú na svete viditeľným a čitateľným znamením Božej prítomnosti, ikonou Najsvätejšej Trojice. Preto sa manželia majú vyhýbať hriechu, ktorý je najväčším nešťastím v dejinách ľudstva.

Prostredníctvom katolíckej cirkvi nám Ježiš hovorí, že *mravne neprípustné je „používanie antikoncepcie, priama sterilizácia, sebaukážanie, predmanželské spolužitie, homosexuálne styky, ako aj umelé oplodnenie“* (Veritatis splendor 47); *„je preto morálne neprípustná taká politika regulácie pôrodnosti, ktorá povzbudzuje alebo dokonca donucuje používať antikoncepcné prostriedky, robiť sterilizáciu a potrat“* (Evangeliium vitae 91).

Jedným z najväčších ohrození manželskej lásky, jednoty a šťastia je **antikoncepcia**. Pán Boh dal žene a mužovi schopnosť odovzdávať život. **Plodnosť** je teda vzácny Boží dar a svedčí o zdraví človeka. *Ak manželia používajú antikoncepciu, odmietajú Boží dar plodnosti a ničia si zdravie.*

Kimberly a Scott Hahnovci boli protestanti, ktorí vytrvalo hľadali, ktorá Cirkev hlása celú pravdu, ktorú Boh zjavil. Po niekoľkých rokoch hľadania ju našli v katolíckej cirkvi. Najskôr sa však chceli dozvedieť, čo Boh hovorí o antikoncepcii v Biblii. V knihách katolíckych autorov našli biblický prístup k plodnosti ako k Božiemu daru. Osobitne presvedčivé boli pre nich argumenty Johna Kippleya, ktorý píše, že manželstvo je zmluva a nie dohoda. Manželské spolužitie sprítomňuje moc životodarenej lásky a obnovuje manželskú zmluvu, je znamením sviatosti manželstva a Boh môže pri ňom povolať k bytiu nového človeka. *Keď manželia prostredníctvom svojho spolužitia obnovujú svoju manželskú zmluvu a súčasne používajú antikoncepciu, ničia Boží dar plodnosti. V takom prípade ich vedie egoizmus, pretože odmietajú Božie zábery, profanujú manželský akt, ako aj Božiu a svoju manželskú lásku.* Kippley prirovnáva antikoncepcný postoj k prijatiu Eucharistie a jej následnému vyplutiu na zem!

Hahnovci uznali, že Kippley má

úplnú pravdu. Používanie antikoncepcie odporuje prirodzenému zákonu. Je to znesvätenie manželskej zmluvy, pretože protirečí vzájomnému darovaniu sa manželom, ku ktorému sa manželskou zmluvou zaviazali. Scott bol človek hlbokkej viery a smerovky pre svoj každodenný život hľadal v Biblii, takže dobre vedel, že keď Boh stvoril človeka na svoj obraz a podobu ako muža a ženu, prikázal im, aby boli „plodní a množili sa“ (Gn 1, 28).

Manželská jednota muža a ženy má byť obrazom dokonalej jednoty troch božských osôb: Otca, Syna a Ducha Svätého. Tri božské osoby sa v láske nezištne odovzdávajú jedna druhej. Manželský úkon má byť obrazom tohto dokonalého a nezištného sebadarovania božských osôb a preto je svätý. Práve preto je používanie antikoncepcie znesvätením tohto úkonu. Ba čo viac, Ježiš Kristus hovorí, že manželstvo odráža Jeho spojenie s Cirkvou (Ef 5, 22-23). V tejto súvislosti je zjavné, že ak sa manželia zámerne robia neplodnými prostredníctvom antikoncepcie, ich intímna jednota nie je obrazom dokonalej jednoty a nezištnej lásky troch božských osôb, ani obrazom Kristovho puta s Cirkvou. Toto otvorilo Hahnovcom oči a pomohlo im to prijať celú pravdu, ktorú hlása katolícka cirkev.

Texty Svätého písma zakaždým hovoria o deťoch ako o veľkom

Božom požehnaní (Ž 127, 3). Plodnosť je dôvodom na radostnú oslavu a vzdávanie vďaky Bohu a nie dôvodom na strach z počatia dieťaťa alebo na pocit ohrozenia. Deti sú v Biblii prejavom osobitného Božieho požehnania a milosti. *Sväté písmo nechváli, ktorí bez závažných príčin odkladajú počatie dieťaťa a vyhýbajú sa rodičovskej námahe.* **Antikoncepcia** je vždy ťažkým hriechom, pretože bráni uskutočneniu Božieho plánu s manželmi. Pán Boh chce povolať deti k životu, zatiaľ čo manželia to z egoistických motívov odmietajú. Akú veľkú zodpovednosť za to pred Bohom nesú!!!

Milí manželia, máte si navzájom prejavovať lásku, ktorej jediným zdrojom je Ježiš Kristus. Iba vtedy budete mať v srdci nezištnú lásku, keď budete v stave milosti posväcujúcej, keď sa budete každý deň spoločne modliť, pravidelne pristupovať k sviatosti zmierenia a prijímať Ježiša v Eucharistii. Ježiš spolu so svojou matkou Pannou Máriou a svätým Jozefom vás chce urobiť schopnými milovať čistou nezištnou láskou a navzájom si ju prejavovať. Preto chce uzdraviť vaše srdcia, oslobodiť ich od egoizmu a od každého iného hriechu.

MUDr. Blažej Vaščák

svadobná snímka: M. Magda

Ohlášky:

- sobáš 11. septembra vo Vítaze o 15.00 - **Andrej Koval'**, syn rodičov Stanislava a Anny rod. Lastomírskej, narodený v Kropáčoch, bývajúci vo Vítaze a **Dominika Miková**, dcéra rodičov + Alexandra a Evy rod. Grešákovej, narodená v Prešove, bývajúca v Chminianskej Novej Vsi
- sobáš 18. septembra v Granč-Petrovcích - **Vladimír Čech**, syn rodičov Vladimíra a Evy rod. Halačovej, narodený v Prešove, bývajúci vo Vítaze a **Jana Michlíková**, dcéra rodičov Jozefa a Jany rod. Bendíkovej, narodená v Levoči, bývajúca v Granč-Petrovcích
- sobáš 25. septembra vo Vítaze o 15.00 - **Michal Jenča Bednárík**, syn rodičov Jozefa a Renáty rod. Uličnej, narodený v Prešove, bývajúci v Ovčí a **Natália Čechová**, dcéra rodičov Ivana a Lýdie rod. Lóvasevej, narodená v Kropáčoch, bývajúca v Richnave

Stalo sa

- **2. a 4. 7. v piatok a v nedeľu sa konala tradičná levočská púť na Mariánskej hore pri príležitosti júlového sviatku Navštívenia Panny Márie; slávnostnú odpustovú sv. omšu v nedeľu celebraval Mons. Ján Kuboš, spišský diecézny administrátor**
- 17. 7. v sobotu sa uskutočnilo stretnutie členov modlitbovej skupiny sv. pátra Pia, zakončená bola adoráciou a eucharistickým požehnaním po sv. omši
- **17. 7. v sobotu bola sv. omša na kopci Slubica o 12.00 h**
- 25. 7. v nedeľu bola hlavná odpustová slávnosť pri sv. Anne; slávnostnú sv. omšu o 10.30 celebraval Mons. Ján Kuboš, spišský diecézny administrátor; sv. omše boli aj počas týždňa doobeda od 20. do 26. 7. 2021
- **26. - 30. 7. sa uskutočnil letný detský tábor „Vítaz 2021“; tento tábor organizovala naša farnosť spolu so saleziánskymi misijnými dobrovoľníkmi a s našimi animátormi; tábor sa niesol pod názvom „Ži naplno“, tábora sa zúčastnilo 102 detí a 13 animátorov**
- 30. 7. v piatok sme si v Ovčí uctili sv. omšou bl. Zdenku Schelingovú, ktorej relikviu máme v kostole
- **1. 8. v nedeľu popoludní sa uskutočnila púť ružencového bratstva a Zväzu zdravotne postihnutých na Mariánsku horu v Levoči**
- 11. 8. v stredu večer prechádzali cez našu filiálnu obec Ovčie pútnici z Michaloviec do svätyne Božieho milosrdenstva v Spišskej Novej Vsi, ktorú organizovali pallotíni; ubytovaní boli v sále Obecného úradu a v rodinách u dobrodincov, o stravu sa postaral starosta Eduard Jenča
- **15. 8. v nedeľu sme slávili prikázaný sviatok Nanebovzatia Panny Márie so sv. omšou v Doline o 10.30 h**
- 2. 9. vo štvrtok vzývaním Ducha Svätého - Veni Sancte sme začali nový školský rok 2021/2022 svätou omšou o 8.00 vo Vítaze a o 9.00 v Ovčí

Stane sa

- **8. 9. v stredu bude odpustová slávnosť v Doline o 17.00 v kaplnke Narodenia Panny Márie; hlavným celebrantom a kazateľom bude Miroslav Liška, kaplán vo Velkom Šariši**
- 11. 9. v sobotu bude požehnanie hasičskej zbrojnice vo Vítaze; slávnosť sa začne sv. omšou o 13.00 a po nej bude požehnanie
- **15. 9. - slávnosť Sedembolestnej Panny Márie budeme v tomto roku sláviť v Doline slávnostnou svätou omšou o 17.00, aby sme mohli sledovať cez médiá Sv. Otca Františka, ktorý doobeda bude sláviť sv. omšu v Šaštíne**
- 19. 9. v nedeľu bude po svätých omšiach zbierka na rádio Lumen
- **25. 9. v sobotu ráno bude stretnutie modlitbovej skupiny sv. pátra Pia**
- 25. 9. v sobotu bude spoločná krstná náuka o 10.00 na fare
- **10. 10. v nedeľu bude slávnostná svätá omša v Doline o 10.30, ktorú bude celebrovať Vladimír Juhás, výpomocný duchovný v Košiciach-Barci a v kňazskom seminári; sv. omša sa uskutoční, pokiaľ nám to pandemická situácia dovolí**

Prehľad bohoslužieb na mesiac september

		Vítaz		Ovčie	
6. 9.	Pondelok				
7. 9.	Utorok	18:00	70: Mária Iskrová a za jej rodinu		
8. 9.	Narodenie Panny Márie	17:00	kaplnka Dolina za ZBP rodiny Albína Adamkoviča	18:30	50: František Baran
9. 9.	Štvrtok	7:00	† Jozef a Anna Sirovičovci		
10. 9.	Piatok	18:00	40: manž. Bohuznámych manželov	17:00	40: Agnesa Ungvarská
11. 9.	Sobota	13:00	za ZBP rodín prístrešia „Vihonská“		
		15:00	sobáš: A. Koval' - D. Miková		
12. 9.	24. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	80: Mária Kráľová
		10:30	za ZBP novomanželov Petra a Annu		
13. 9.	Pondelok				
14. 9.	Povýš. sv. kríža	7:30	za ZBP rodiny Čechovej	9:00	30: Mária Novotná
15. 9.	Sedembolestná Panna Mária	7:30	† Branislav	9:00	za ZBP Róberta Jenču st.
		17:00	kaplnka Dolina - 60: Pavol Šuster		
16. 9.	Štvrtok	18:00	† Žofia Gregová a Terézia Miškufová	17:00	† Anna Škropekova
17. 9.	Piatok	7:00	† Ján Majerník		
18. 9.	Sobota				
19. 9.	25. nedeľa cez rok - B	7:30	50: manž. Mária a Jozef Novotní	9:00	za ZBP Márie Hudákovej
		10:30	za farnosť		
20. 9.	Pondelok	18:00	† Viktor Novotný		
21. 9.	Utorok	18:00	† Albert Magda (výročná)		
22. 9.	Streda			18:00	† Anna Pribulová (výročná)
23. 9.	Štvrtok	7:00	za ZBP spoločenstva sv. pátra Pia		
24. 9.	Piatok	18:00	† Aurélia Marušáková (výročná)	17:00	† Jozef a Viktória Šimčíkovci
25. 9.	Sobota	7:00	vlastný úmysel		
		15:00	sobáš: M. J. Bednárík - N. Čechová		
26. 9.	26. nedeľa cez rok - B	7:30	za ZBP Bohuznámej rodiny	9:00	na úmysel Bohuznámej osoby
		10:30	za farnosť		
27. 9.	Pondelok				
28. 9.	Utorok	18:00	za ZBP Vladimíra a jeho rodiny		
29. 9.	Streda			18:00	† Ondrej Pribula
30. 9.	Štvrtok	7:00	† Apolónia, Helena a Milan		
1. 10.	Piatok	18:00	za ZBP Anny Birošovej	17:00	za živých a mŕtvych členov RB
2. 10.	Sobota	7:00	za živých a mŕtvych členov RB		
3. 10.	27. nedeľa cez rok - B	7:30	za farnosť	9:00	60: Mária Baranová a za jej rodinu
		10:30	za prvoprijímajúce deti vo Vítaze		
4. 10.	Pondelok				
5. 10.	Utorok	18:00	† František ml. a František st. Čechovci		
6. 10.	Streda			18:00	† Štefan, Mária a Margita Šimčíkovci
7. 10.	Štvrtok	7:00	† Anna, Jozef, Ján, Jozef a Dušan Lovasovci		
8. 10.	Piatok	18:00	† František Stahovec, kňaz	17:00	za ZBP Petra Tobiaša
9. 10.	Sobota	7:00	† Štefan, Anna a Pavol Uliční		
10. 10.	28. nedeľa cez rok - B	7:30	55: manž. Ján a Žofia Pacovskí	9:00	za farnosť
		10:30	kaplnka Dolina - za poľovníkov, 60: Helena Uličná		

26. až 30. júl 2021 - Detský tábor 2021

26. až 30. júl 2024 - Detský tábor 2024